

Obaveze i uloga fitosanitarne inspekcije

**Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove
sektor za fitosanitarne poslove
odsjek za zdravstvenu zaštitu bilja**

februar 2022

Inspekcijski nadzor/ovlašćenja inspektora

Fitosanitarni inspektor ima ovlašćenje da:

- ▶ pregleda bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom i nalaže mjere za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje štetnih organizama;
- ▶ provjerava da li su proizvođači, prerađivači, uvoznici, izvoznici, skladištari i distributeri propisanih vrsta bilja i biljnih proizvoda upisani u Registar;
- ▶ provjerava da li lica upisana u Registar ispunjavaju uslove za upis u Registar, kao i izvršavanje obaveza iz zakona;
- ▶ uzima uzorke bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom radi ispitivanja prisustva štetnih organizama;

Inspekcijski nadzor/mjere i radnje

Fitosanitarni inspektor obavezan je da preduzima i sljedeće mjere i radnje:

- ▶ **zabrani premještanje** bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom koji ne ispunjavaju uslove iz ovog zakona;
- ▶ **naredi adekvatno tretiranje** pošiljke bilja koja se premješta, ako utvrdi u njima prisustvo određenih štetnih organizama;
- ▶ zabrani da se pošiljka bilja isporuči, dok se ne izvrši fitosanitarni pregled, odnosno dok ne budu poznati **rezultati laboratorijskih ispitivanja** ili propisanih testiranja;
- ▶ **naredi uništavanje** pošiljke bilja tokom premještanja, ako postoji rizik od širenja štetnih organizama i ukoliko nijesu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom;
- ▶ privremeno **zabrani obavljanje djelatnosti** proizvođača, u cjelini ili djelimično, i izdavanje biljnih pasoša, dok se ne otkloni rizik od širenja štetnih organizama;
- ▶ **zabrani izdavanje biljnih pasoša** u slučajevima kad nijesu ispunjeni uslovi za njihovo izdavanje

Inspekcijski nadzor/kaznene odredbe

Novčanom kaznom od **700 eura do 25.000 eura** kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- ▶ prvu pojavu ili otkrivanje novih štetnih organizama, **ne prijavi** organu uprave;
- ▶ unosi i **premješta bilje**, biljne proizvode i objekte pod nadzorom sa Liste IV.A, **koji ne ispunjavaju fitosanitarne uslove** iz te liste;
- ▶ **nema odgovorno lice** za zdravstvenu zaštitu bilja;
- ▶ **premješta pošiljke bilja** sa liste V.A., **a za njih nije izdat biljni pasoš** na osnovu izvršenog fitosanitarnog;
- ▶ **izda biljni pasoš**, a fitosanitarnim pregledom se utvrdi da **uslovi** iz zakona **nijesu ispunjeni**.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana **kazniće se fizičko lice i odgovorno lice** u pravnom licu novčanom kaznom od 100 eura do 3.000 eura.

Inspekcijski nadzor kod registrovanih lica

Inspekcijski nadzor kod lica upisanih u Registar koja su dobila dozvolu za izdavanje biljnih pasoša obavlja se **najmanje jednom godišnje**.

Subjekti nadzora su obavezni da nadležnom inspektoru daju potrebne podatke i obavještenja, pruže na uvid dokumenta, evidencije i drugo i **obezbijede uslove za nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora**.

Fitosanitarni inspekcijski pregled obavlja se i **na poziv registrovanog proizvođača** u slučaju sumnje na prisustvo karantinski štetnog organizma.

Način obavljanja fitosanitarnog inspekcijskog pregleda

Fitosanitarna inspekcija vrši fitosanitarne preglede, a po potrebi i uzorkovanje za laboratorijska ispitivanja i verifikaciju da li se:

- ▶ izdaje biljni pasoš u skladu sa propisanim formatom i sadržajem;
- ▶ obavljaju propisani pregledi za izdavanje biljnih pasoša;
- ▶ pričvršćuju biljni pasoši na način propisan ovim pravilnikom;
- ▶ prate kritične tačke proizvodnje i vrši osposobljavanje osoblja;

Fitosanitarni pregled obuhvata i provjeru dokumentacije i identiteta bilja.

Način obavljanja fitosanitarnog inspekcijskog pregleda

Provjerom dokumentacije vrši se kontrola:

- ▶ rješenja o upisu u Registar
- ▶ evidencija o:
 - ▶ porijeklu bilja/sjemeni;
 - ▶ rezultatima laboratorijskih ispitivanja zdravstvenog stanja bilja;
 - ▶ proizvodnji bilja (početak, tok i završetak proizvodnje);
 - ▶ preduzetim fitosanitarnim mjerama;
 - ▶ izdatim biljnim pasošima;
 - ▶ drugim agrotehničkim mjerama.

Način obavljanja fitosanitarnog inspekcijskog pregleda

Provjerom identiteta provjerava se da li lice upisano u Registar:

- ▶ proizvodi bilje u skladu sa izvršenim upisom u Registar i prijavom proizvodnje;
- ▶ proizvodi bilje u skladu sa prijavljenim količinama.

Fitosanitarni inspekcijski pregled se obavlja **u prisustvu lica odgovornog za zdravstvenu zaštitu bilja.**

Hvala